

מסע הצלב הראשון

הקריאה לצאת למסע הצלב הופיעה בנאום שנשא האפיפיור אורבנוס השני בוועידה של מנהיגי הכנסייה בעיר קלרמון שבצרפת בשנת ד'תתנ"ה (1095 לספירה).

לפניכם אחת מהגרסאות של הנאום.¹ קראו וענו על השאלות:

"הו גזע הפרנקים, אהוב האלוקים ובחיר האדם!"

מסביבות ירושלים ומלכות קונסטנטינופול הגיעה אלינו בשורה נוראה, שעם בליעל, עם ארור ומקולל עלה בהמוניו אל ארצות הנוצרים שבמזרח, ובאש ובחרב שם אותם למשיסה.. הם טימאו והרסו מזבחות וגזלו חלקים גדולים מארצות השליט הנוצרי שבקונסטנטינופול. ומי הוא זה אשר חייב לקום כנגד העוולה, לנקום בעם הכופרים ובני הבליעל על הגזילה של גזלו, עד שתושב הגזלה לבעליה?

הלא אתם, אשר אתכם הבדיל האל והעניק לכם גבורה.. לרעוץ את אויביכם! .. התנערו לזכר קבר אדוננו המושיע, לזכר הקבר הקדוש אשר נטמא בידי זדים..

ואל נא תדאגו לבתיכם ולנכסיכם.. הן הארץ שאתם יושבים בה, אין בה מקום מספיק לכל המוניכם, ולחמה יספיק בקושי, חרף כל עבודתכם ועמלכם הרב.. על כן אתם יוצאים תמיד להילחם איש ברעהו רבים מביניכם מתים במלחמה וברעב.

ועתה, תיפסק מהשינה מביניכם ושימו קץ למריבות ולמלחמות האחים. צאו לדרך אל הקבר הקדוש וגאלו את הארץ מידי הפושעים השולטים בה עכשיו. זכרו כי פוריה ארץ הקודש ומלאה כל טוב. גן עדן עלי אדמות! והעיר.. קוראת לכם לבוא לעזרתה! מהרו ולכו איפוא, למען יכופרו עוונותיכם ודעו, כי היוצאים לדרך גם יזכו לחיי נצח ותפארת בעולם הבא". (דינור, ב. (1959). ישראל בגולה. דביר. ספר ב' 1 עמוד 9)

שאלות:

א. מי הם אותם "עם הכופרים ובני הבליעל" עליהם מדבר האפיפיור? באלו מעשים הוא מאשים אותם? _____

ב. כיצד משכנע האפיפיור את מאמיניו לצאת למסע? **סמנו בקטע על פי ההוראות הבאות:**

סמנו בצבע אדום את המשפטים המתייחסים לתחום הכלכלי

סמנו בצבע כחול את המשפטים המתייחסים לתחום הדתי

סמנו בצבע ירוק את המשפטים המתייחסים לתחום הדמוגרפי - חברתי.

ג. מהו לדעתכם הטיעון המשכנע ביותר מבין המשפטים שסימנתם? הסבירו מדוע. _____

ד. מדוע פונה האפיפיור למאמיניו בכינוי "גזע הפרנקים"? (רמז: מהיכן יצאה קריאתו של האפיפיור? כמו כן, תוכלו להיעזר במפה בעמודים 12 - 13).

1. אין בידינו את הנוסח המדויק אלא רק שחזורים שנעשו על ידי המאזינים.

